

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **D. W.**

skazanego art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2024 r.

żądania sędziego o wyłączenie od udziału w sprawie

w związku z kasacją obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 5 lipca 2023 r., sygn. akt II AKa 489/22

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt XVI K 39/19

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędzię Sądu Najwyższego Małgorzatę Wąsek-Wiaderek
od udziału w sprawie o sygn. akt IV KK 138/24.**

UZASADNIENIE

Przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa w związku z kasacją obrońcy skazanego D. W., złożoną od prawomocnego, powołanego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach. Kasacja, w której podniesiono zarzuty nierzetelnej kontroli odwoławczej, wskazując na naruszenie art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., została zarejestrowana pod sygn. akt IV KK 138/24 i przydzielona sędzi Sądowi Najwyższego Małgorzacie Wąsek-Wiaderek. Sędzia ta w dniu 24 kwietnia

2024 r. wystąpiła z żądaniem wyłączenia jej od udziału w tej sprawie w trybie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 k.p.k. podnosząc, że obrońca D. W. złożył do Sądu Najwyższego jednocześnie wniosek o wznowienie postępowania objętego postępowaniem kasacyjnym, zarejestrowany pod sygn. akt IV KO 35/24, który przydzielony został również do jej referatu. Jako podstawę wznowienia obrońca wskazał art. 540 § 2 k.p.k. i art. 542 § 1 k.p.k., wywodząc, iż w związku z wyrokiem TK z 12 grudnia 2023 r., P12/22, w sprawie dotyczącej D. W. doszło do przedawnienia karalności czynu. Wskazana we wniosku o wznowienie jego podstawa, tj. uchybienie z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., podlega jednocześnie weryfikacji z urzędu przy rozpoznaniu kasacji (art. 536 k.p.k.), co powoduje, iż sędzia musiałaby wypowiedzieć się dwukrotnie w tej samej kwestii, a to może rodzić wątpliwości co do jej bezstronności w rozumieniu art. 41 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Żądanie wyłączenia jest zasadne.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Odnotowania wymaga fakt, że powołany przepis posługuje się pojęciem uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego w sprawie, co należy odróżnić od braku jego obiektywnej bezstronności. Ta pierwsza kategoria odnosi się bowiem do kwestii bezstronności sędziego funkcjonującej w odbiorze zewnętrznym z odwołaniem do oceny sytuacji procesowej dokonywanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu (tak np. SN w wyroku z 8 stycznia 2009 r., III KK 257/08). Z perspektywy art. 41 § 1 k.p.k. znaczenie ma zatem to, aby żadne wątpliwości i zastrzeżenia co do obiektywnego rozpoznania sprawy nie powstawały w odbiorze zewnętrznym, gdyż temu właśnie ma zapobiegać instytucja wyłączenia sędziego na wniosek, przewidziana w powołanym przepisie (*iudex suspectus*).

Choć więc nie ma wątpliwości co do warunków rozpoznania obu wskazanych wyżej spraw przez sędzię Małgorzatę Wąsek-Wiaderek w sposób obiektywny i

bezzstronny, to już sama, wynikająca z ustawy procesowej, konieczność oceny występowania w tych sprawach tożsamej okoliczności, rzutującej na ich rozstrzygnięcie, mogłaby powodować w odbiorze zewnętrznym zbędne spekulacje co do możliwości w pełni obiektywnego i niezależnego rozpoznania sprawy, której dotyczy żądanie wyłączenia.

Taka sytuacja zachodzi na gruncie obu spraw wskazanych w żądaniu wyłączenia, gdyż Sąd Najwyższy, w składzie którego orzekałaby sędzia Małgorzata Wąsek-Wiaderek, zobligowany jest do rozważenia wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w postaci przedawnienia karalności czynu. W sprawie o sygn. akt IV KO 35/24, która została wcześniej przydzielona do referatu sędzi okoliczność ta stanowi podstawę wniosku o wznowienie postępowania, zaś w sprawie IV KK 138/24, przydzielonej później, istnieje obowiązek rozważenia wszystkich bezwzględnych podstaw odwoławczych z urzędu, wynikający z art. 536 k.p.k. Nie ulega zatem wątpliwości, że w sytuacji, kiedy Sąd Najwyższy negatywnie wypowiedziałby się co do wniosku o wznowienie postępowania, to jednocześnie z dużym prawdopodobieństwem można twierdzić, że takie samo stanowisko zająłby co do rozważanej okoliczności w sprawie kasacyjnej, co ma niewątpliwe znaczenie w kontekście art. 41 § 1 k.p.k.

Jak wynika z uzasadnienia niniejszego wniosku, w sprawie wznowieniowej zostały już podjęte zaawansowane czynności procesowe, a nadto trzeba aktualnie uwzględnić również to, że postanowieniem z 24 maja 2024 r. wskazany wniosek obrońcy o wznowienie postępowania wobec D. W. został oddalony.

W tym stanie rzeczy zasadność złożonego żądania nie ulega kwestii, wobec czego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[PGW]

(r.g.)

